

यादृक् स्वप्नो मया दृष्टो निशाया यौवने गते । कंसारिणा समानीय दत्तं साहारपल्लवं ।
 शशिरश्मिप्रतीकाशं मुक्तादाम च शोभनं । केशवेनाङ्गमारोप्य मम कण्ठे न्यबध्यत । ६५०
 श्यामा सुचारुकेशा स्त्री शुक्लाम्बरविभूषिता । पद्महस्ता निरीक्षन्ती प्रविष्टा मम वेश्मनि ।
 तथा पुनरहं गृह्य स्थापिता रुचिराम्बुना । कुशेशयमयों मालां स्त्री संगृह्णाथ पाणिना ।
 मम मूर्धन्युपाघ्राय दत्ता स्नक् सा तथा मम । एवं स्वप्नं कीर्त्तयन्ती रुक्मिणी हृष्टमानसा ।
 सखीजनवृता देवी कुमारं प्रेक्ष्य तं मुहुः । धन्यायाः खल्वयं पुत्रो दीर्घायुः प्रियदर्शनः ।
 दृष्ट्वाः कामसङ्काशो यौवने प्रथमे स्थितः । जीवपुत्रा लया पुत्र का सा भाग्यवमन्विता । ६५१
 किमर्थं श्चाम्बुदश्यामः सभार्यस्त्वमिहागतः । अस्मिन् वयसि सुयुक्तं प्रद्युम्नो मम पुत्रकः ।
 भवेद्यदि न नीतः स्यात् कृतान्तेन बलीयसा । व्यक्तं वृष्णिकुमारोऽयं न मित्या मम तर्कितं ।
 विज्ञातोऽसि मया चिन्तैर्विना चक्रं जनार्दनः । मुखं नारायणस्यैव केशाः केशान्त एव च ।
 ऊरू वचो भुजौ तुल्यौ हलिनः शशुरस्य मे । कस्त्वं वृष्णिकुलं सर्वं द्यातयन् वपुषा स्थितः ।
 अहो नारायणस्यासि दिव्या त्वमपरा तनुः । एतस्मिन्नन्तरे कृष्णः सहसा प्रविवेश ह । ६५२
 नारदस्य वचः श्रुत्वा शम्बरस्य बधं प्रति । सोऽपश्यन्तं सुतं श्रेष्ठं सिद्धं मन्मथलक्षणेः ।
 सुषां मायावतीं चैव हृष्टचेता जनार्दनः । सोऽब्रवीत् सहसा देवीं रुक्मिणीं देवतामिव ।
 अयं स देवि संप्राप्तः पुत्रश्चापधरस्तव । अनेन शम्बरं हत्वा मायायुद्धविशारदं ।
 हता मायाश्च ताः सर्व्वा याभिर्देवानबाधत । सती चैयं शुभा साध्वी भार्याऽपि तनयस्य ते ।
 मायावतीति विख्याता शम्बरस्य गृहोषिता । मा च ते शम्बरस्येयं पत्नीति भवतु व्यया । ६५३
 मन्मथे तु गते नाशं गते चानङ्गतां पुरा । कामपत्नी न कान्तैषा शम्बरस्य रतिः प्रिया ।
 मायारूपेण तं दैत्यं मोहयन्त्यसकृच्छुभा । न चैषा तस्य कामारे वशे तिष्ठति शोभना ।
 आत्ममायामयं कृत्वा रूपं शम्बरमाविशत् । पत्न्येषा मम पुत्रस्य सुषा तव वराङ्गना ।
 लोककान्तस्य साहाय्यं करिष्यति मनोमयं । प्रवेशयैनां भवनं पूज्या ज्येष्ठा सुषा मम ।
 चिरात् प्रनष्टं स्वसुतं भजस्व पुनरागतं । ६५४
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ श्रुत्वा तु वचनं देवी कृष्णेनोदाहृतं तदा । प्रहर्षमतुलं लब्ध्वा रुक्मिणी वाक्यमब्रवीत् ।
 अहो धन्यतराऽस्मीति वोरपुत्रसमागमात् । अद्य मे सफलः कामः पूर्णस्त्वद्य मनोरथः ।
 चिरप्रनष्टपुत्रस्य दर्शनात् प्रियया सह । आगच्छ भवनं पुत्र प्रविश प्रियया सह ।
 ततोऽभिवाद्य चरणौ गोविन्दं मातरश्च सः । प्रद्युम्नः पूजयामास हलिनश्च महाबलं ।
 उत्थाप्य तं परिवृज्य मूर्ध्नुपाघ्राय वीर्यवान् । प्रद्युम्नं बलिनां श्रेष्ठं केशवः परवीरहा । ६५५
 सुषाञ्चोत्थाप्य तां देवी रुक्मिणी रुक्मभूषणा । परिवृज्योपसंगृह्य स्नेहं हृद्गदभाषिणी ।
 समेतं भवनं पत्न्या शच्येन्द्रमदितिर्यथा । प्रवेशयामास तदा रुक्मिणी सुतमागतं ।
 इति श्रीमहाभारते खिले हरिवंशे विष्णुपर्वणि प्रद्युम्नागमने सप्तव्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १६७ ॥